

Vypadá tak sladce

Vypadá tak sladce, ale je krutá. Pozorně si prohlédněte sál: je plný lidí. Budu-li optimista, počítám, že třetina z nich mě nemá ráda. Všichni moji soupeři, všichni mí kati a všechny moje oběti. Ve firmě pracuji už patnáct let, z toho posledních pět jako personální ředitel – nebylo to lehké. Bezpečně ale vím, že ze všech lidí, co mě nenávidí, je nejhorší ona. Můj úhlavní nepřítel. Říkám to s jistotou, protože ji dobře znám – je to moje žena.

A to jsou tu přítomni i ti nejbojovnější a nejhouževnatější z mých protivníků. Donatella, vystudovaná ekonomka s magisterským titulem z Harvardu, která nastoupila jako moje sekretářka, protože kvůli krizi nemohla najít místo. Jednou jsem ji požádal, aby nám donesla na ředitelskou schůzi kávu a ona mi ji za to záměrně a pomalu vylila do klína (Co jsem měl dělat? Já za krizi nemůžu. Na schůzi byl generální ředitel a já jsem ji o tu kávu pěkně poprosil). Dále třeba Zaldívar. Drtil mě celých šest let, kdy byl mým šéfem. Zprávy, které jsem pro něj vypracoval, podepisoval jako svoje, aniž bych o tom věděl. A nakonec Contreras, který neúspěšně usiloval o mou pozici. K jeho porážce pravděpodobně dopomohla i náhoda, stal jsem se totiž členem stejného tenisového klubu jako generální ředitel, se kterým se mi při hře podařilo navázat určité přátelství (nejsem sice žádný svatoušek, ale ani takový dobytek jako Zaldívar. Řekněme, že patřím do skupiny těch úplně obyčejných a běžných mizerů). Přestože tito tři kolegové ve mně vzbuzují nenávist, ona stále zůstává mým největším nepřítelem v této místnosti a vůbec, na celé planetě. Skutečnost, že jsme manželé, situaci jen zhoršuje. Spím vedle ní, vedle svého litého nepřítele a za bezesných nocí se mi zdá, že ji slyším do ticha mumlat ze spaní tajné plány na budoucí pomstu.

Vypadá tak sladce. Táhle je, stojí na druhé straně sálu opírá se o zeď s předstíraným, elegantním nezájmem jako vždycky a přitom se baví s někým, koho neznám. Podívejte se na ni, teď je mezi lidmi dobře vidět. Hluboké vody davu se mírně rozestoupily, myslím, že právě přinesli čerstvé jednohubky, jak se náhlý příval žroutů nahnul ke dveřím. Musí se uznat, že je ještě stále krásná. Taky tomu věnuje značné úsilí. Barví si vlasy, chodí na masáže, celé dny cvičí (chci říct, když je zrovna doma, je totiž advokátka a pracuje v jedné agentuře specializované na pracovní právo), na obličej si patlá různé mastičky, příšerné pleťové masky a zapáchající krémy. V noci chodí spát namaštěná a kluzká jako zápasník na mistrovství světa v sumo. I toto mě znovu přesvědčuje, že je mým nepřítelem. Cítím míru odcizení a nenávisti, kterou ke mně chová.

Tolik úsilí, aby byla krásná, ale pro koho? Jistě pro Donatellu, pro Contrerase, pro Zaldíbara. Pro mě to nebude, to je jasné. Mně nabízí jenom pohled do zákulisí předtím, než se upraví - igelitový čepce na hlavě, směšný vzhled. Nevím, jestli to dělá ze sadismu, aby mě pokořovala svou přítomností. Anebo platí horší varianta (čehož se obávám) a dělá to prostě proto, že si mě nevšímá, že mě nebere v potaz, že pro ni neexistuju. V životě se mi stalo už mnohokrát, že jsem se v přítomnosti různých lidí cítil jako vzduch. Její nevšímavost je ale nejbolestnější.

A když už si mě všímá, je to ještě horší. Občas na mě hodí chladný pohled a řekne:

„Proč si někdy nekoupíš ten monoxino...cosi? Takovou tu vodičku, kterou si chlapi dávají proti plešatění?“

Nebo:

„Měl by ses o sebe trochu víc starat.“

Nezní to nijak krutě, ale měli byste slyšet ten její tón a vidět způsob, jakým na mě shlíží, měli byste vidět můj obraz v jejích očích. Jsem tam, hluboko v jejích zorničkách, úplně malinkatý, ještě menší než ve skutečnosti, se svou počínající pleš, rostoucím břichem a na prahu porážky. Ani tehdy své ženě však neprozradím, že si už mnoho let bez sebemenšího výsledku natírám temeno minoxidilem, že ve své koupelně (máme dvě, pro každého jednu) tajně dělám sklapovačky, a že nejhorší na tom je, že se o sebe snažím starat, ale můj pomalu se zhoršující vzhled je jen chabým výsledkem veškerého mého snažení. Abych to zamaskoval, předstírám, jako by mě můj vzhled vůbec nezajímal, jako bych takovými banalitami pohrdal. Tak to dělám už od dětství - předstírám, že věc, ve které jsem selhal, mě vůbec nezajímá. Ale vím, že moje žena tenhle trik zná. A taky ví, že já vím, že ona ho zná. Je to ponižující. Má žena je mým největším nepřítelem, protože mě ponižuje.

Možná to není její vina. Třeba je to pro ni stejně těžké jako pro mě. Ze začátku to tak nebylo, dřív ve mně viděla boha. Víím, že mě šíleně milovala. Víím to, i když si to už nepamatuju. Dnes je pro mě tak těžké představit si ji, jak je do mě zamilovaná, že kdybych ještě neměl schované některé z jejích unáhlených dopisů, a především kdybych neměl jako hlavní důkaz šokující skutečnost, že si mě vzala, myslel bych si, že to všechno byl jenom výplod mojí představitivosti. Dobře si však vzpomínám na to, že jednoho dne její pohled zhasl stejně, jako světlo reflektoru. Tehdy jsem přestal být středem zájmu, nikdy jsem se znovu nestal hlavním hrdinou tohoto nepodařeného filmu.

Ženy už jsou zkrátka takové. Nebo alespoň mnohé z nich. Hlavně ty vášnivé, jako je ona. Jsou děsivé, protože chtějí úplně všechno. Protože nikdy nejsou spokojené. Protože v hloubi duše touží potkat prince na bílém koni. A když si myslí, že ho konečně našly, začnou s ním chodit. Ale za několik týdnů, měsíců či let se jednoho krásného rána vzbudí a zjistí, že všechny ty noci

neuléhaly ke spánku vedle prince, ale že ve skutečnosti usínaly vedle žabáka. Nejhorší na tom je, že se jim v té chvíli žabák zhnusí a začnou jím opovrhovat, místo aby braly věci takové, jaké jsou – jak jsem to udělal i já, protože má žena je, stejně jako všichni ostatní, taky zčásti obojživelník. Ale nevádí mi to, dokonce se mi to líbí.

Někdy ji v noci sleduju, jak spí v naší společné posteli (která je poušť), a při krčený v přitnutí čekám na zázrak. Má žena oddechuje, vrtí sebou ze spaní, celý polštář je zamazaný od pleťového krému a já si ji pozorně prohlížím. Vypadá trochu jako žába, je maličko nazelenalá. Odvážím se jí dát ruku kolem pasu, ona zavrne a spí dál, jako by se jí to líbilo. Skrytý pod rouškou tmy se přiblížím ještě víc, jsme tu jen my dva, opět jako jeden, a přestože zrovna spí, je to má nerozlučná společnice v louži. Tehdy i já usínám v té nepřirozené poloze a po chvílce sladké temnoty se mnou někdo zatřese a vzbudí mě. Má žena. Opírá se o lokty a s hlavou vztyčenou jako kobra mě zblízka pozoruje. Kobra se dívá na žabu a říká:

„Chrápeš. Už zase chrápeš. Otoč se na bok.“

Proč s ní ještě pořád jsem? Někdy vypadá tak sladce... a nejvíc, když zrovna mlčí, to když je pohroužená do sebe a nad něčím přemýšlí. Asi proto... A proč je ona se mnou? To je otázka, na kterou se neodvážuju odpovědět. Vím, že jsem pro ni velkým zklamáním a to koneckonců i sám pro sebe. Vím o sobě, že nejsem dost vášnivý, energický ani rozhodný, že málo mluvím, jsem uzavřený a je se mnou nuda. Vím, že má žena si zoufá pokaždé, když mě vidí, jak trávím hodiny před televizní obrazovkou, zabraný do pořadů, které vlastně nesnáším. Před mnoha lety, když jsme jednou v neděli odpoledne sledovali film na videu, má žena najednou zívla, protáhla se a zamýšleně na mě zůstala koukat.

„Kdo ví, ale možná je přítomný okamžik to jediné, co existuje,“ řekla pomalu. Je to jako když v dospívání přestaneš věřit v Boha, jako když si jednoho dne uvědomíš, že není žádné nebe, ani peklo a přítomnost je to jediné, co existuje.

Když to dořekla, zvedla se z gauče a začala zuřivě zvedat činky v rohu obývacího pokoje. Proč to tedy dělá? Kvůli komu? Jestli existuje jen tenhle okamžik, k čemu je pak celé to cvičení?

Koukněte na ni. Vím, že je pořád hezká. Možná se tak udržuje pro Zaldíbara. Nebo pro Contreras. Možná pro Donatellu. Nebo snad pro toho muže, se kterým si už tak dlouho povídá a jehož vůbec neznám. Možná mé ženě znovu zasvítily plamínky v očích a pohlíží na něj rozzářeným zamilovaným pohledem, který je vždycky stejný a přitom se pokaždé zdá být něčím novým. Nechci na to ani pomyslet. Tenkrát před lety jsem byl dost žárlivý. Dnes mám tolik důvodů k žárlivosti, že už si to nemůžu dovolit.

Ta rána, kterou jsme právě slyšeli a která zní, jako když se něco rozbije, nebylo navzdory všem očekáváním mé zlomené srdce, ale nejspíš hrom. Ano,

teď zahřmělo podruhé, z okna je vidět nebe černé jako budoucnost. Moje žena se bouřek bojí. Ten dětinský strach je součástí její žabí podoby, její nedokonalosti. Podívejte se na ni. Už znervózněla. Otáčí hlavu směrem k balkonu, přenáší váhu svého těla z jedné nohy na druhou a přendává si sklenici z ruky do ruky. Její oči někoho hledají. Nechci být domýšlivý, ale mám za to, že mě. Ano, už mě našly.

Dívá se na mě a usmívá se. Je to úsměv, který nikdo jiný nevidí: neznatelné stažení rtů směrem dolů. Jenom já vím, že se zrovna usmívá. Jen já znám ten úsměv. A říkám jí: „Neboj, vždyť víš, že ve městech jsou dobré hromosvody.“ Nepohnu přitom ústy, ale ona mi i tak z druhé strany sálu rozumí. V takové chvíli jsme nejbliž věčnosti a lásce.

Vzpomínám si na různé momenty. Hezké momenty. Mám je uložené v paměti pro případy největší skleslosti. Vzpomínám si, jak byla svěží a klidná v žáru mé horečky, když jsem vážně onemocněl zápallem plic, a její ruce mě přikrývaly, plně pochopení a odpuštění jako ruce samotné Boží prozřetelnosti. Vzpomínám si na tuto zimu, kdy hodně sněžilo, a přestal jít elektrický proud. Ve světle svíček jsme jeden druhého viděli jinak, a zatímco sněhové vločky neslyšně dopadaly na okno, my dva jsme se milovali, jako bychom po sobě opravdu toužili. Nezapomenu na písničky, které jsme si společně zpívali při noční jízdě dálnicí na zpáteční cestě z Barcelony. Tolik jsme se tenkrát nasmáli. Poslouchejte ten rámus. Venku lije jako z konve. Je nevlídná, krutá a nekonečně temná noc. Z dálky se na mě znovu dívá. Mezi všemi lidmi v místnosti se dívá zrovna na mě. Venku padá z potmělého nebe déšť neštěstí a bolesti, déšť nemocí, neúspěchů a osamění; déšť stárnutí, strachu a ztrát. A já se zařatými zuby snáším tu průtrž mračen a vím, že svého největšího nepřítele miluji celou svou vůlí, celým svým zoufalstvím. Tím nejlepším, co ve mně je, i celou svou zbabělostí.

Překlad Markéta Procházková a Veronika Palová